

1. Shabbat 22a

אמר רבבה: נר חנוכה מצוה להניחה בטפח הסמוך לפתח. והיכא מנח ליה? רב אחא בריה דרבא אמר: מימין רב שמואל מדפתי אמר: משמאל. והילכתא משמאל, כדי שתהא נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין.

Rabba said: It is a mitzva to place the Hanukkah lamp within the handbreadth adjacent to the entrance. And where, on which side, does one place it? There is a difference of opinion: **Rav Aha, son of Rava, said: On the right side of the entrance. Rav Shmuel from Difti said: On the left. And the halakha is to place it on the left so that the Hanukkah lamp will be on the left and the mezuzah on the right.**

2. Bereshit Rabba 68:12

ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו. והנה ה' נצב עליו (בראשית 28:12-13)

והנה סלם, זה הכבש. מצב ארצה, זה מזבח (שמות כ, כד) מזבח אדמה תעשה לי, וראשו מגיע השמימה, אלו הקרבנות שריחן עולה לשמים. והנה מלאכי אלהים, אלו כהנים גדולים. עלים וירדים בו, שהם עולים וירדים בכבש. (בראשית כח, יג): והנה ה' נצב עליו, (עמוס ט, א) ראיתי את ה' נצב על המזבח,

רבנן פתרון ליה בסיני. ויחלם והנה סלם, זה סיני. מצב ארצה (שמות יט, יז): וייתיצבו בתחתית ההר. וראשו מגיע השמימה (דברים ד, יא) וההר בער באש עד לב השמים... והנה סלם, זה סיני, אותיות דדין הוא אותיות דדין. ... והנה מלאכי אלהים, זה משה ואהרן. עלים (שמות יט, ג) ומשה עלה אל האלהים. וירדים, זה משה (שמות יט, יד): וירד משה. והנה ה' נצב עליו (שמות יט, כ): וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר,

“He dreamed, and behold, a ladder was set on the earth, its top was reaching the heavens, and behold, the angels of God were ascending and descending on it” (Genesis 28:12).

“Behold, a ladder” – this is the ramp; “was set on the earth” – this is the altar; “you shall make for Me an altar of earth” (Exodus 20:21). “Its top was reaching the heavens” – these are the offerings whose fragrance reaches the heavens. “Behold, the angels of God” – these are the High Priests; “were ascending and descending on it” – as they ascend and descend on the ramp. “And, behold, the Lord was standing over him” (Genesis 28:13) – “I saw the Lord standing upon the altar” (Amos 9:1).

The Rabbis interpret it regarding Sinai. “He dreamed, and behold, a ladder” – this is Sinai. “Was set [mutzav] on the earth” – “they stood [veyityatzvu] at the foot of the mountain” (Exodus 19:17). “Its top was reaching the heavens” – “the mountain was burning with fire to the heart of the heavens” (Deuteronomy 4:11).

..., “behold, a ladder” – this is Sinai. The letters of this equals the letters of that.

... “And behold, the angels of God” – this is Moses and Aaron. “Ascending” – “Moses ascended to God” (Exodus 19:3). “And descending” – this is Moses “Moses descended” (Exodus 19:14). “Behold, the Lord was standing over him” (Genesis 28:13) – “the Lord descended upon Mount Sinai to the top of the mountain” (Exodus 19:20).

3. Mishna Bava Kama 6:6

גַּץ שֶׁיָּצָא מִתַּחַת הַפֶּטִישׁ וְהִדִּיק, חֵיב. גָּמַל שֶׁהָיָה טָעוּן פִּשְׁתָּן וְעָבַר בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים, וְנִכְנָס פִּשְׁתָּנוֹ לְתוֹךְ הַחֲנוּת, וְדָלְקוֹ בְּנֵרוֹ שֶׁל חֲנוּנִי וְהִדִּיק אֶת הַבֵּירָה, בַּעַל הַגָּמֶל חֵיב. הַנִּיחַ חֲנוּנִי נָרוֹ מִבְּחוּץ, הַחֲנוּנִי חֵיב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּנֵר חֲנוּכָּה פָּטוּר:

If a spark emerged from under the hammer of a blacksmith and started a fire, causing damage, the blacksmith is liable for the damage caused. If a camel that was laden with flax was passing through the public domain, and its flax extended into a store and the flax caught fire from a lamp belonging to the storekeeper, and as a result of the burning flax the camel set fire to the building, the owner of the camel is liable. But if the storekeeper placed his lamp outside, thereby causing the flax on the camel to catch fire, and consequently the building was set on fire, the storekeeper is liable.

Rabbi Yehuda says: If it was a Hanukkah lamp, the storekeeper is exempt, since it is a mitzva for a Hanukkah lamp to be placed outside.

4. Shulchan Arukh 418:12

ואם הניח החנוני נרו מבחוץ הוא חייב לשלם אף דמי הפשתן לבעל הגמל ואפי' הוא נר חנוכה שהיה לו לישב ולשמור שלא יזיק:

And if the storekeeper placed his lamp outside he is obligated to pay ... and even if it was a Hanukkah lamp for he should have sat and guarded it and made sure that it did no damage.

5. Ethics of the Fathers 1:

שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מְשִׁירֵי כִנְסֵת הַגְּדוּלָּה. הוּא הָיָה אוֹמֵר, עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים:

Shimon the Righteous was one of the last of the men of the great assembly. He used to say: the world stands upon three things: the Torah, (the Temple) service, and the practice of acts of *hesed* (lovingkindness).

6. Shabbat 21b

תָּנוּ רַבָּנָן: מִצּוֹת חֲנוּכָּה, נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ. וְהַמְהַדְרִין, נֵר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וְהַמְהַדְרִין מִן הַמְהַדְרִין, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יוֹם רִאשׁוֹן מִדְּלִיק שְׁמֹנֶה, מִכָּאן וְאֵילָף פּוֹחַת וְהוֹלָה. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: יוֹם רִאשׁוֹן מִדְּלִיק אַחַת, מִכָּאן וְאֵילָף מוֹסִיף וְהוֹלָה.

The Sages taught: The basic mitzva of Hanukkah is each day to have a light kindled by a person, the head of the household, for himself and his household. And the *mehadrin*, i.e., those who are meticulous in the performance of mitzvot, kindle a light for each and every one in the household. And the *mehadrin min hamehadrin*, who are even more meticulous, adjust the number of lights daily. Beit Shammai and Beit Hillel disagree as to the nature of that adjustment. **Beit Shammai say:** On the first day one kindles eight lights and, from there on, gradually decreases the number of lights until, on the last day of Hanukkah, he kindles one light. **And Beit Hillel say:** On the first day one kindles one light, and from there on, gradually increases the number of lights until, on the last day, he kindles eight lights.

7. Sefat Emet on Hanukkah

למה נתייחד דין המהדרין במצות נר חנוכה? משום שכל עניין הדלקת המנורה באותו זמן היה רק על ידי מהדרין, כי הרי היתה זו שעת סכנה ואונס רחמנא פטריה, אלא שהמהדרין והמשתוקקים לקיים מצות ה' היה לבם מר עליהם שנמנע מהם לקיים מצות הדלקת הנרות עד שפתח ה' את עיניהם ומצאו פך שמן וזכו לקיים את המצוה...

Why do we have a practice of *Mehadrin* on Hanukkah? Because we wanted so badly to perform a mitzvah that we were exempt from...

8. Shabbat 21b

אמר עולא: פליגי בה תרי אמוראי במערבא, רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבידא.
חד אמר טעמא דבית שמאי כנגד ימים הנכנסין, וטעמא דבית הלל כנגד ימים היוצאין.
וחד אמר טעמא דבית שמאי כנגד פרי החג, וטעמא דבית הלל דמעלין בקדש ואין מורידין.

Ulla said: There were **two amora'im in the West**, Eretz Yisrael, who **disagreed** with regard to this dispute, **Rabbi Yosei bar Avin and Rabbi Yosei bar Zevida**. **One said** that the reason for **Beit Shammai's** opinion is that the number of lights **corresponds to the incoming days**, i.e., the future. **The reason** for **Beit Hillel's** opinion is that the number of lights **corresponds to the outgoing days**.

And one said that the reason for **Beit Shammai's** opinion is that the number of lights **corresponds to the bulls of the festival** of *Sukkot*: Thirteen were sacrificed on the first day and each succeeding day one fewer was sacrificed (Numbers 29:12–31). **The reason** for **Beit Hillel's** opinion is that the number of lights is based on the principle: **One elevates** to a higher level **in holiness and one does not downgrade**.

9. Sefat Emet on Hannukah

בית שמאי ובית הלל אלו ואלו דברי אלקים חיים, שהנה הנר יש בו שתי פעולות, אחד שהוא שורף את הפסולת ושנית שעל ידי ההבערה מאיר אור. וסוברים בית שמאי שהעיקר הוא סור מרע...לשרוף הפסולת. ובית הלל סברי מוסיף והולך שעל ידי התלהבות בעבודת ה', ממילא כלה הפסולת. וזהו שאמרו אחד המרבה שמוסיף והולך, ואחד הממעיט שהוא פוחת והולך ובלבד שיכוון לבו ...

A fire both burns things away and gives light. Bet Shammai focuses on the burning, the movement away from wrongdoing. Bet Hillel thinks that if one continually increases the yearning and excitement in the service of God the negative will take care of itself. Both paths – whether one keeps adding or subtracting – are “the words of God” as long as one directs one’s heart to God.

10. Mishna Menahot 13:11

נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניחח (ויקרא א), ובעולת העוף אשה ריח ניחח (שם), ובעולת אשה ריח ניחח (שם ב), ללמד, שאחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוון אדם את דעתו לשמים:

It is stated with regard to an animal burnt offering: “A fire offering, an aroma pleasing to the Lord” (Leviticus 1:9), and with regard to a bird burnt offering: “A fire offering, an aroma pleasing to the Lord” (Leviticus 1:17), and with regard to a meal offering: “A fire offering, an aroma pleasing to the Lord” (Leviticus 2:2). to say to you that one who brings a lot, and one who brings a little, have equal merit, provided that he directs his heart toward Heaven.

